

Spis treści

PRZEDMOWA

11

WYKAZ SKRÓTÓW

13

WSTĘP

15

CZĘŚĆ I. ZAGADNIENIA OGÓLNE

Rozdział 1. Cel, zakres i nadrzędne zasady rachunkowości

19

1.1. Cel i zakres rachunkowości

19

1.2. Nadrzędne zasady rachunkowości

22

Rozdział 2. Podstawowe kategorie pomiaru w rachunkowości

26

2.1. Wprowadzenie

26

2.2. Aktywa jednostki

27

2.3. Zobowiązania jednostki

34

2.4. Przychody i zyski jednostki

41

2.5. Koszty i straty jednostki

42

Rozdział 3. Zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych

46

3.1. Dokumentacja opisująca zasady rachunkowości

46

3.2. Miejsce prowadzenia ksiąg rachunkowych

48

3.3. Księgi rachunkowe

49

3.4. Prowadzenie ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera

53

3.5. Inwentaryzacja

59

CZĘŚĆ II. WYCENA AKTYWÓW I PASYWÓW ORAZ ZASADY USTALANIA WYNIKU FINANSOWEGO

Rozdział 4. Ogólne zasady wyceny aktywów i pasywów

61

4.1. Parametry wyceny

61

4.2. Generalne zasady wyceny

66

4.3. Korekty wartości

69

Rozdział 5. Wartości niematerialne i prawne i środki trwałe

76

5.1. Definicja i klasyfikacja wartości niematerialnych i prawnych

76

5.2. Wycena bilansowa i zasady prezentacji wartości niematerialnych i prawnych

79

5.3. Definicja środków trwałych	80
5.4. Wycena bilansowa środków trwałych	83
5.5. Zasady ewidencji i prezentacji środków trwałych	98
Rozdział 6. Inwestycje	103
6.1. Definicja i klasyfikacja inwestycji	103
6.2. Zasady wstępnej wyceny inwestycji	106
6.3. Zmiany wartości początkowej inwestycji	107
6.4. Przekwalifikowanie inwestycji	117
6.5. Zasady prezentacji	122
Rozdział 7. Zapasy	126
7.1. Definicja i klasyfikacja zapasów	126
7.2. Zasady ustalania wartości początkowej zapasów	127
7.3. Zmiany wstępnej wartości zapasów	137
7.4. Zasady prezentacji	140
Rozdział 8. Rozrachunki, rezerwy i rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychodów	141
8.1. Wprowadzenie	141
8.2. Należności	141
8.3. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	152
8.4. Międzyokresowe rozliczenia kosztów	163
8.5. Międzyokresowe rozliczenia przychodów	166
Rozdział 9. Kapitał własny	168
9.1. Istota i klasyfikacja kapitału własnego	168
9.2. Zasady wyceny składników kapitału własnego	170
9.3. Kapitał własny jako pozycja wykazywana w bilansie	181
Rozdział 10. Aktywa i pasywa wyrażone w walutach obcych	184
10.1. Wprowadzenie	184
10.2. Zasady wstępnej wyceny pozycji wyrażonych w walutach obcych	184
10.3. Zasady wyceny aktywów i pasywów na dzień bilansowy	185
10.4. Istota i zasady ujmowania skutków różnic kursowych	187
10.5. Ewidencja różnic kursowych	189
10.6. Ujęcie skutków zmiany polityki rachunkowości w odniesieniu do różnic kursowych w księgach rachunkowych 2002 r.	204
Rozdział 11. Zasady ustalania wyniku finansowego	207
11.1. Wprowadzenie	207
11.2. Przychody	213
11.3. Koszty różnych działalności	228
11.4. Straty i zyski nadzwyczajne	232
11.5. Obciążenia z tytułu podatku dochodowego	233

CZĘŚĆ III. SZCZEGÓLNE ZAGADNIENIA RACHUNKOWOŚCI

Rozdział 12. Odroczony podatek dochodowy	237
12.1. Wprowadzenie	237
12.2. Istota odroczonego podatku dochodowego	239
12.3. Wartość podatkowa aktywów i pasywów	245
12.4. Dodatnie i ujemne różnice przejściowe	251
12.5. Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	254
12.6. Zasady ustalania odroczonego podatku dochodowego	
– ujęcie w rachunku zysków i strat oraz w kapitale własnym	255
12.7. Ewidencja odroczonego podatku dochodowego	257
12.8. Zasady prezentacji	262
12.9. Ewidencja i rozliczanie odroczonego podatku dochodowego	
– przykład liczbowy	263
12.10. Skutki zmian polityki rachunkowości w zakresie odroczonego podatku dochodowego i ich ujęcie w księgach rachunkowych 2002 r.	273
Rozdział 13. Leasing	277
13.1. Wprowadzenie	277
13.2. Podstawowe definicje	279
13.3. Kryteria kwalifikujące transakcje leasingu	282
13.4. Leasing operacyjny	289
13.5. Leasing finansowy	291
13.6. Sprzedaż i leasing zwrotny	298
13.7. Wymagane ujawnienia	299
13.8. Przekształcenia w księgach leasingobiorców i leasingodawców	301
Rozdział 14. Kontrakty długoterminowe	318
14.1. Wprowadzenie	318
14.2. Długotrwała usługa – definicje i przykłady	319
14.3. Podstawowe pojęcia umowy o usługi długotrwałe	321
14.4. Stopień zaawansowania usługi – metody pomiaru	326
14.5. Brak możliwości wiarygodnego ustalenia stopnia zaawansowania nie zakończonej usługi	333
14.6. Ujawnienia dotyczące kontraktów długoterminowych	335
Rozdział 15. Instrumenty finansowe	337
15.1. Wprowadzenie	337
15.2. Podstawowe definicje i pojęcia	340
15.3. Wstępne uznawanie i zasady wyceny instrumentów finansowych w sprawozdaniu finansowym	365
15.4. Uznawanie i wycena aktywów finansowych na dzień bilansowy oraz wpływ na rachunek zysków i strat	375
15.5. Uznawanie i wycena zobowiązań finansowych i instrumentów kapitałowych na dzień bilansowy oraz wpływ na rachunek zysków i strat	410
15.6. Ujawnienia w notach do sprawozdań finansowych	427

Rozdział 16. Łączenie się spółek	430
16.1. Wprowadzenie	430
16.2. Łączenie się spółek w kontekście przepisów kodeksu spółek handlowych	432
16.3. Metody rozliczania łączenia się spółek: metoda nabycia <i>versus</i> metoda łączenia udziałów	436
16.4. Kryteria stosowania metody łączenia udziałów i metody nabycia	438
16.5. Otwieranie i zamykanie ksiąg łączących się spółek	443
16.6. Zasady rozliczania łączenia się spółek metodą nabycia	447
16.7. Zasady rozliczania połączenia spółek metodą łączenia udziałów	458
16.8. Rozliczenie połączenia dwóch spółek metodą nabycia i metodą łączenia udziałów – przykład liczbowy	466
Rozdział 17. Inne zagadnienia szczególne rachunkowości	470
17.1. Wprowadzenie	470
17.2. Zdarzenia po dniu bilansowym	471
17.3. Zmiany w wartościach szacunkowych	479
17.4. Zdarzenia dotyczące lat ubiegłych – błędy podstawowe	485
17.5. Zmiana polityki rachunkowości	490
CZĘŚĆ IV. SPRAWOZDANIA FINANSOWE JEDNOSTKI	
Rozdział 18. Jednostkowe sprawozdanie finansowe	495
18.1. Cel i zakres zmian w sprawozdawczości finansowej	495
18.2. Ogólne zasady sporządzania i prezentacji sprawozdań finansowych	497
18.3. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego	507
18.4. Bilans	509
18.5. Rachunek zysków i strat	516
18.6. Zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym	519
18.7. Rachunek przepływów pieniężnych	524
18.8. Dodatkowe informacje i objaśnienia	526
18.9. Sprawozdanie z działalności jednostki	529
18.10. Specyfika sprawozdawczości finansowej emitentów papierów wartościowych w publicznym obrocie	529
Rozdział 19. Rachunek przepływów pieniężnych	537
19.1. Wprowadzenie	537
19.2. Zmiany o charakterze kosmetycznym	537
19.3. Zmiany definicji	539
19.4. Metody prezentacji informacji o przepływach pieniężnych	543
19.5. Zakres prezentacji	546
19.6. Zawartość merytoryczna poszczególnych pozycji rachunku przepływów pieniężnych	548
19.7. Objaśnienia do rachunku przepływów pieniężnych	562
19.8. Sporządzanie rachunku przepływów pieniężnych – przykład liczbowy	564

Rozdział 20. Sprawozdania finansowe jednostek powiązanych	572
20.1. Wprowadzenie	572
20.2. Definicje jednostek powiązanych i innych pokrewnych terminów	574
20.3. Skonsolidowane sprawozdania finansowe a sprawozdania finansowe znaczącego inwestora	586
20.4. Zagadnienia formalne przy sporządzaniu sprawozdań finansowych jednostek powiązanych	586
20.5. Kryteria obejmowania jednostek podporządkowanych w sprawozdaniu finansowym	588
20.6. Zwolnienia z obowiązku sporządzania sprawozdań finansowych jednostek powiązanych	590
20.7. Wyłączenie jednostek z konsolidacji i stosowania metody praw własności	594
20.8. Wycena składników aktywów i pasywów jednostek podporządkowanych według koncepcji wartości godziwych	599
20.9. Ustalenie i rozliczenie nabytej wartości firmy i ujemnej wartości firmy jednostek podporządkowanych	601
20.10. Zasady stosowania metody pełnej, metody proporcjonalnej i metody praw własności	606
Rozdział 21. Badanie i ogłaszanie sprawozdań finansowych	613
21.1. Jednostki objęte obowiązkiem badania i ogłaszania sprawozdań finansowych	613
21.2. Bezstronność i niezależność biegłego rewidenta	614
21.3. Wybór biegłego rewidenta	615
21.4. Uprawnienia i obowiązki biegłego rewidenta	617
21.5. Opinia i raport z badania sprawozdań finansowych	619
21.6. Składanie i ogłaszanie rocznych sprawozdań finansowych	621
ZAKOŃCZENIE	623
ZAŁĄCZNIK NR 1	
UJEDNOLICONY TEKST USTAWY O RACHUNKOWOŚCI	629
ZAŁĄCZNIK NR 2	
WYKAZ MIĘDZYNARODOWYCH STANDARDÓW RACHUNKOWOŚCI	721